

[Undervisningsministeren]

langt som egen forhåndenværende kapacitet og egne ønsker af forskellig art rækker.

Det har siden midten af forrige århundrede været muligt at opfylde undervisningspligten ved at deltage i undervisning i privatskole, og sådan bør det naturligvis fortsat være. Men det har også siden da forholdt sig således, at der til de borgere, der af den ene eller den anden grund ønskede at skaffe deres børn et alternativ til folkeskolens undervisning, er blevet stillet krav om initiativ, engagement og offervilje, og sådan bør det naturligvis også fortsat være.

Den offentlige skole står i gammel gæld til den private skole, hvor den koldske fortællemetode slog igennem og afløste den dengang enerådende udenadslære. Det lærte den offentlige skole meget af. Men jeg mener ikke, at den offentlige skole står i nogen ny gæld til den private skole, og det er mit håb, at disse to skoleformer inden for den grundlæggende uddannelse må kunne trives side om side, uden at nogen indenfor- eller udenforstående drager hastige og uholdbare slutninger af mindre bevægelser i de andele, som hver af disse parter har af det samlede elevtal.

Alfred Hansen (DR):

Jeg vil gerne takke ministeren for besvarelsen af temaet for debatten i dag. Jeg mærkede mig især én ting i ministerens tale, og det var, at hun ikke på ét eneste tidspunkt berørte de allerede foretagne og eventuelt planlagte besparelser i folkeskolen.

Ministeren benyttede en stor del af sin tale til at analysere de private skolers forhold og muligheder, men jeg synes nok, at hun i for ringe grad analyserede de problemer, der trods alt er i folkeskolen. Partierne bag folkeskoleloven af 1975 og regeringen mener jeg ikke fortsat kan benægte eksistensen af problemer i folkeskolen. Ministeren har ret, når hun siger: vi kan ikke rigtig vide, hvad det er, der bevæger forældre til at overflytte deres børn fra folkeskolen til de private skoler og omvendt fra de private skoler til folkeskolen. Men jeg havde nok forventet, at man i ministeriet havde en lidt bedre fornemmelse af, hvad disse årsager er.

De store forventninger til folkeskolelovens muligheder er ikke indfriet. Man vedtog en lov, som forudsatte større bevillinger, hvis folkeskolen skulle have rimelig mulighed for

at leve op til intentionerne, men i stedet for flere bevillinger fik man besparelser. Vi ved, at loven bygger på den udelte skoles princip, og vi ved også, at det forudsætter lavere klassekvotienter og større brug af støttelærere, hvis den enkelte elevs evner, anlæg og interesser skal tilgodeses. Og det skal de.

Hertil kommer, at man med særfor sorgens udlægning og den heraf følgende stigende integrering har stillet ekstra store krav til ressourcerne i folkeskolen. Folkeskolen er løbende blevet pålagt flere sociale opgaver, som stiller krav til planlægning og et omfattende forældresamarbejde.

Også de alt for store skoler, fru minister, har en stor del af ansvaret for, at mange børn har svært ved at tilpasse sig folkeskolens vilkår. Her er det pudsigt at gøre den konstatering, at hverken elever, forældre, lærere eller politikere for den sags skyld på noget tidspunkt har tilkendegivet ønsket om store mastodontskoler i folkeskolens regie. Alligevel har vi fået dem, og det er en af årsagerne til problemerne.

Det er retsforbundets opfattelse, at det er samfundets pligt at sikre folkeskolen de bedst tænkelige forhold, så vore børn får en reel mulighed for allerede fra de første skoleår at befinde sig godt i uddannelsesforløbet. De, der har med undervisning af børn at gøre, vil vide, hvor værdifuldt det er, at børnene i folkeskolens første skoleår får de bedste startbetingelser. Det har afgørende indflydelse på, hvordan disse børn skal befinde sig videre i uddannelsesforløbet.

Det er en kendsgerning, at mange elever på 8. og 9. klassetrin foretrækker en undervisning, der er mindre teoretisk præget. Det er jo heller ikke en utænkt tanke hos socialdemokratiet og hos regeringen, og derfor bør regeringen og forligspartierne bag folkeskoleloven tage initiativ til at give mulighed for dispensation fra undervisningspligten efter det 7. eller eventuelt efter det 8. skoleår, således at de elever, der ønsker f. eks. at blive optaget på EFG, basisåret, også skal have lov til at blive det. Her kan de få en kombination af teoretisk undervisning og erhvervsfaglig virksomhed, og det vil samtidig side stille denne uddannelse med mesterlæren, hvortil eleverne jo i nogen udstrækning allerede får dispensation.

Vi kan vel heller ikke føre denne debat om folkeskolens forhold og konsekvensen af